

УДК 631.53.01:633.31/.37 (477.7)

ВЛАЩУК А. М.¹, ДРОБИТ О. С.¹, БЕЛОВ В. О.¹, ВЛАЩУК О. А.²

¹Інститут зрошуваного землеробства НААН, 73483, с. Наддніпрянське, Херсонська область, e-mail: izz.ua@ukr.net
e-mail: Kolpakovalesya80@gmail.com, тел. +38(0552)361196

²ДВНЗ «Херсонський державний аграрно-економічний університет», 73006, м. Херсон, вул. Стрітенська, 23
e-mail: office@ksau.herson.ua, тел. +38(0552)416216

НАСІННЕВА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУРКУНУ БІЛОГО ПРИ УДОСКОНАЛЕННІ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ

Підвищення продуктивності насінневого матеріалу сільськогосподарських культур та підвищення його якості є важливим завданням сучасного агровиробництва. Вирішення цього питання можливе лише на основі раціонального використання земельних ресурсів, за рахунок впровадження в господарствах науково-обґрунтованої системи землеробства, підвищення родючості ґрунту та застосування інтенсивних технологій вирощування. Науковими дослідженнями доведено, що недотримання елементів технологій вирощування с.-г. культур призводить до зниження їхньої насінневої продуктивності.

Останнім часом на півдні України набуває популярності універсальна бобова культура – буркун білий однорічний. Він цінується за кормові якості – продукує високі врожаї зеленої маси, використовується для згодовування тваринам або для виготовлення трав'яного борошна, силосу, кормових добавок сіна. Також є одним з найкращих сидератів з властивостями азотфіксації та фітомеліорації – невибагливий до ґрунтів, посухостійкий, добре росте на засоленних ґрунтах, покращуючи їхній склад. Гарний медонос – дозволяє отримувати до 600 кг меду з 1 га.

Дослідження проводили на дослідному полі Інституту зрошуваного землеробства НААН. Дослід польовий, двофакторний, повторення варіантів – чотириразове. Закладання досліді проводили методом розщеплених ділянок, розміщення варіантів – рендомізоване. Площа посівної ділянки другого порядку – 120 м², облікової – 100 м². Метою дослідження було встанови-

ти насінневу продуктивність культури залежно від елементів технології.

Фактор А (основний обробіток ґрунту): дискування (12–14 см), оранка (25–27 см); **Фактор В (спосіб збирання):** скошування на звал (двофазний), десикація (прямий). Використовували сорт буркуну білого однорічного 'Південний'.

У процесі проведення спостережень триваліший вегетаційний період рослин буркуну спостерігали на варіантах досліді, де основним обробітком ґрунту була оранка. Десикація сприяла подовженню терміну проходження фази повної стиглості насіння і, як наслідок, вегетаційного періоду рослин культури, в середньому на 5–6 діб.

Загалом було відмічено, що вегетаційний період у рослин буркуну найменшим був за виконання дискування (12–14 см) за способу збирання – скошування на звал (двофазний) і становив 117 діб. За використання як основного обробітку ґрунту дискування (12–14 см) та способу збирання – десикації (прямий) вегетаційний період рослин склав 122 дні. На варіантах досліді, де проводили оранку, вегетаційний період становив: за скошування на звал (двофазний) – 123 доби, за використання десикації (прямий) – 129 діб.

Встановлено, що, на процесі формування насінневої продуктивності буркуну білого однорічного впливає основний обробіток ґрунту та способи збирання. Так, за проведення досліджень максимальний показник урожайності – 0,89 т/га встановлено за оранки (25–27 см) та використання десикації (прямий спосіб збирання).

Ключові слова: буркун, основний обробіток ґрунту, спосіб збирання, урожайність.